Anul al 59-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL | În România 3 lei. În străinătate 6 lei.
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 311 Sâmbătă 15 Noembrie 1941
12 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNEA" SIBIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Înscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 300 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

OPERA DE CONSTRUCȚIE

Intr'un reportaj apărut în ziarul nostru, citim, între altele: „Campania de lucru a anului ce vine va fi cea mai importantă din câte a înregistrat calea ferată".

Această veste nu poate fi primită decât cu un sentiment de mulțumire. Ne gândim însă, că pentru a duce la îndeplinire un program de lucrări pe o scară așa de mare — este vorba de construcții de noui linii ferate și de refacere a celor ce au suferit deteriorări — se cer întrunite câteva elemente și anume: bani, material de construcție și mână de lucru.

In ce privește banii, citim în acelaș reportaj, că în bugetul căilor ferate au fost trecute sume importante pentru realizările ce se au în vedere. Așa dar, prima și cea mai importantă greutate pare a fi înlăturată. Se lămurește, de asemenea, că „oamenii de lucru sunt orânduiți de pe acum, atât cât au nevoie serviciile de construcție".

Rămâne deci chestiunea materialului. Acest material este de două feluri: metalic și lemnos. Materialul metalic se întrebuințează pentru șine, poduri și diferite lucrări de artă, pe când materialul lemnos servește pentru traverse. Și—așa cum lesne se înțelege — este nevoie de multe milioane de traverse.

Potrivit înțelegerii făcute, materialul metalic va fi furnizat în întregime de industria germană, iar întreprinderile noastre forestiere vor furniza materialul lemnos, asigurându-li-se plata la timp. Cu toată această asigurare, Regia C. F. R. simte nevoia unui apel ce adresează firmelor românești pentru a livra la timp, materialul ce le-a fost ori urmează să le fie comandat. Ba chiar simte nevoia de a le atrage atenția, că, îndeplinindu-și îndatoririle în termenul stabilit, contribuesc prin aceasta la opera de propășire a țării, care urmează a fi înzestrată cu o nouă rețea de căi ferate, pe cât de bogată, pe atâta de necesară.

Ne place să credem, că apelul își va produce efectul ce este de așteptat și folosim prilejul pentru a realiza cu un sentiment de satisfacție îndreptățită, că, printre instituțiile publice, Regia C. F. R. ocupă un loc de frunte, atât prin importanța ei covârșitoare, cât mai ales prin faptul că prin înfăptuirile ei și prin modul cum face față grelelor și multiplelor ei obligațiuni, a făcut și face dovada hărniciei și energiei românești — a muncii și a priceperii românești.

In adevăr, să nu se uite că numeroasa armată ceferistă este o armată aproape exclusiv românească, luând cuvântul „românească" în înțelesul lui etnic. Români sunt conducătorii, români sunt inginerii, care au executat toate lucrările cu o pricepere vrednică de prețuit, români ieșiți din școlile noastre de meserii sunt numeroșii maeștri și lucrători din ateliere, români sunt mecanicii de pe locomotive, precum tot neamului nostru aparțin cele câteva sute de mii de impiegați și muncitori modești.

Calea ferată a fost, ca să zicem așa, o piatră de încercare a vredniciei românești, a fost un examen dat cu un succes îmbucurător.

Când scriem acestea, ne vine în memorie tot ce am văzut acum doi ani cu ocazia Ceferiadei, adică a expoziției jubiliare pentru sărbătorirea celor 70 de ani dela construirea celei dintâi linii ferate în țară — linia București—Giurgiu. E drept, această linie fusese construită de o societate străină, tot așa cum o societate străină construise și mai înainte, adică în vremea când Dobrogea se găsea sub stăpânirea turcească, linia ferată Cernavoda—Constanța.

Insă, raportate la ansamblul de rețea, ce străbate astăzi țara, aceste două linii nu reprezintă ca întindere decât o proporție infimă. Marile artere de comunicație, linii care au necesitat tuneluri lungi, poduri importante și lucrări de artă de o execuție dificilă sunt înfăptuiri românești, ieșind din colaborarea științei inginerilor români cu munca și hărnicia mecanicilor, meseriașilor și lucrătorilor români.

SITUAȚIA PE TEATRUL DE RĂZBOI ORIENTAL

Străpungerea liniilor fortificate din sectorul Kerci. — Caucazia amenințată

de R. SEIȘANU

In Crimeea, trupele germane și române, care operează în sectorul oriental al ismului Kerci, au atacat eri linia fortificațiilor de coastă, ce protejează strâmtoarea dintre Marea Neagră și Marea de Azov, precum și amenajamentele fortificate dela sudul orașului Kerci.

Linia fortificațiilor trece dealungul coastei, acolo unde strâmtoarea formează un golf și se prelungește atât spre vest dealungul unei variante a căii ferate cât și spre nord-est în direcția Novo Karantiz.

Cu toate că terenul din apropierea acestor linii fortificate era acoperit de numeroase câmpuri de mine, tranșee blindate, adăposturi și cazemate camuflate, detașamentele sovietice de cetate și de marină împreună cu trupele de infanterie, după o aprigă rezistență, au fost nevoite să cedeze terenul sub focul nimicitor al artileriei germane, care a bătut continuu întreaga zonă fortificată, calea ferată, șoseaua și portul Kerci. Trupele de asalt au străpuns apoi linia puternic întărită și au cucerit mai multe fortificații de coastă dela sudul orașului Kerci. Atacul este în curs în celelalte sectoare.

Prin ocuparea acestei zone și a orașului-port Kerci, atât strâmtoarea Kerci, cât și Marea de Azov, vor trece sub controlul și dominația germană; iar situația trupelor sovietice din istmul Taman, din fața istmului Kerci, ca și a porturilor apropiate de pe coasta orientală a Mărei Negre — Anapa și Noworossisk, va deveni critică. Anapa e un port comercial.

Orașul și portul Novorosisk însă este al doilea port militar al Mărei Negre, după Sevastopol, care e baza principală a flotei sovietice din această mare. El are 100.000 de locuitori și e centrul industriei de armament din Caucaz, căci dispune de mai multe uzine și fabrici pentru tankuri, celule de avioane, muniții de artilerie, autocamioane și tractoare. In cursul anului trecut instalațiile portuare din Novorossisk au fost dezvoltate și cele vechi, modernizate. Cheiurile au o dezvoltare de cinci km. Portul comercial dispune de numeroase depozite, rezervoare de cărbuni și petrol și silozuri pentru grâne. Șantierele navale nu pot face însă decât reparații vaselor de război de tonaj mic.

Flota sovietică din Marea Neagră, care a primit misiunea să acopere și să protejeze operațiunile de evacuare, de îmbarcare și de transportarea trupelor bătute din Crimeea (sectoarele Sevasto-

(Continuare în pag. 2-a)

Sectorul Kerci din Crimeea orientală și strâmtoarea cu același nume dintre Marea Neagră și Marea de Azov

IN CRIMEEA

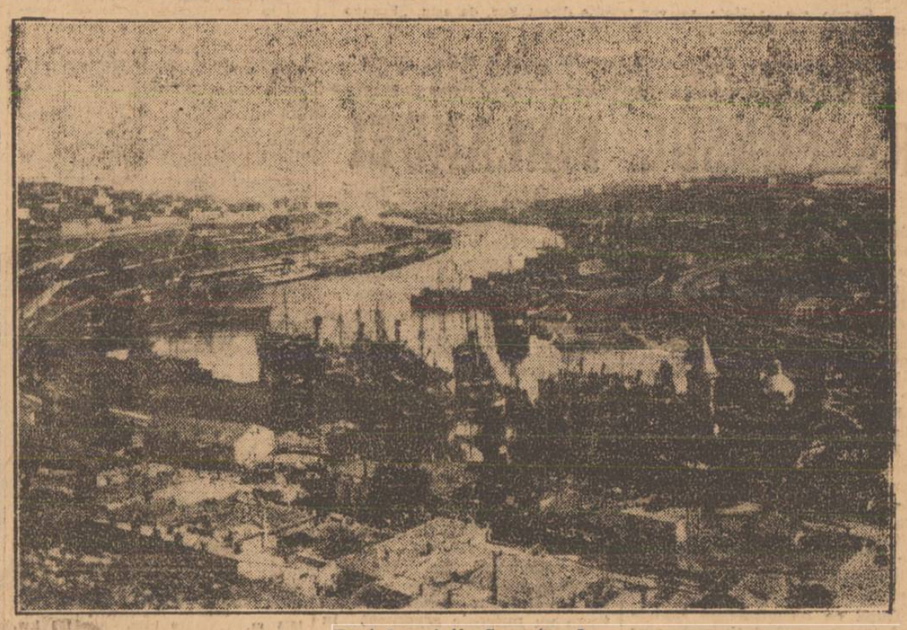

Portul sovietic Sevastopol

BĂTĂLIA DIN ATLANTIC VA FI CÂȘTIGATĂ DE GERMANI

Tratativele economice româno-germane

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 13. — Cu ocazia inaugurării celei de a șaptea sesiuni a parlamentului britanic, — acest parlament durează cu două sesiuni mai mult decât permite constituția — d. Churchill a ținut un discurs încercând să bagatelizeze efectele contra-blocadei germane.

Premierul britanic a recunoscut însă, că în ultimele opt luni au fost scufundate vase britanice având un total de 750.000 tone. Această cifră este de două ori mai mare decât aceea pe care d. Churchill a recunoscut-o de curând, și acest fapt dovedește că guvernul britanic recunoaște adevărul numai foarte încet și în rate.

Un ziar oficios german publică un articol în legătură cu afirmațiile d-lui Churchill, făcând o expunere interesantă asupra șanselor contra-blocadei germane. Argumentele întrebuințate de ziarul german sunt următoarele:

Dela începutul războiului și până la sfârșitul lunii Octombrie circa 14 jum. milioane tonaj britanic sau tonaj în serviciul britanic a fost scufundat fără să se țină seamă de avariile suferite de vapoarele britanice sau de cele scufundate de mine. Această cifră este de patru ori mai mare decât tonajul de vase britanice scufundat în războiul mondial, fapt ce, după cunoscutele declarații ale lui Lloyd George, ar fi dus Anglia aproape de capitulare.

In Germania domnește părerea că bătălia din Atlantic va fi câștigat de germani după greutăți mari și după un termen mai lung. Nu poate exista însă nici o îndoială în privința succesului german definitiv.

Chiar și cifrele lunare cele mai reduse de tonaj britanic scufundat arată că forțele germane au distrus vase de aproape două ori mai mult decât au putut construi șantierele americane și britanice.

Programul german de construcții de submarine, început acum câțiva ani, se aplică cu mare febrilitate și a întrecut toate așteptările. Orice submarin ieșit din șantierele germane este așteptat de un echipaj instruit multe luni, în vederea războiului naval. Afară de aceasta noui tipuri de avioane germane de recunoaștere colaborează cu submarinele.

Astfel, avioanele germane anunță prin radio-telegrafic convoaiele dușmane văzute. Nopțile mai lungi măresc șansele submarinelor.

Faptul că în ultimul timp cifra tonajului britanic scufundat a scăzut se datorește — după părerile germane, — numai unei probleme de ordin tactic. Englezii aleg mereu alte căi de navigație, iar navigația convoaielor este asigurată atât de vase de război cât și de avioane.

Ocuparea Islandei a avut un singur rezultat și anume că pe distanța mică dintre această insulă și Anglia navigația poate fi bine asigurată. Cu toată recunoașterea acestui fapt, cercurile germane sunt absolut sigure că bătălia în Atlantic se va termina în favoarea Reichului. Cu cât războiul va dura mai mult, — și în acest lucru speră d. Churchill — catastrofa Angliei se va produce mai lent însă mai sigur.

Indiferent dacă Germania mai are sau nu alte intenții față de Anglia, chiar și numai prin contra-blocada ei, victoria este asigurată.

❖

Vizita d-lui I. Marinescu, ministrul român al economiei naționale, concentrează atenția tuturor cercurilor economice și politice din Berlin. Corespondenții neutri constată în reportagiile lor existența unor legături economice germano-române extrem de cordiale, care nu pot fi comparate, afară de legăturile germano-italiene, cu nici una a Reichului cu alianții și prietenii lui.

Marile onoruri aduse d-lui ministru Marinescu sunt valabile pentru întregul stat și poporul român.

In discursul ținut de d. Funk, ministrul economiei germane, acesta a găsit pentru d. Mareșal Antonescu expresiunea „marele dv. conducător", o expresiune care până acum n'a fost întrebuințată de cercurile oficiale germane decât față de Duce.

Tratativele cu d. ministru Marinescu s'au desfășurat extrem de favorabil pentru ambele părți și garantează o aprofundare și mai puternică a schimbului de mărfuri germano-române.

Cu această ocazie Germania și-a manifestat dorința ca, indiferent de desvoltarea ce va avea economia mondială, legăturile dintre Germania și România să rămână și în domeniul economic aceleași ca acum.

Acest fapt este foarte important, avându-se în vedere situația complet schimbată în domeniul agrar și petrolifer.

REZULTATUL PRIMELOR CINCI ZILE DE VOTARE LA PLEBISCIT

Voturi exprimate „da":	3.246.499
Voturi exprimate „nu":	62
Numărul votanților:	3.246.561

RĂSPUNSUL FINLANDEI

După cum valoarea nu așteaptă numărul anilor tot astfel demnitatea unui stat nu poate fi concepută în raport cu întinderea lui teritorială sau cu numărul populației. Demnitatea națională este atributul implicit al existenței statului și un imperativ care izvorăște din conștiința națiunei organizate, independent de mărimea teritoriului ei sau de numărul populației. Nu se poate concepe, în ordinea morală a dreptului la viață pe care îl au toate popoarele, un raport proporțional între demnitatea națională și numărul populației sau întinderea teritoriului. O asemenea absurdă și arbitrară concepție s'a încercat pe vremuri după războiul mondial în diferite rânduri, dar ea n'a izbutit să se impună. Demnitatea națională este o condiție esențială a continuității istorice a oricărui popor; ea se confundă cu dreptul lui la viață liberă și valoarea ei stă tocmai în raportul de egalitate pe care trebuie să-l aibă în spațiul moral al lumii.

Adânc pătrunsă de această concepție, Finlanda a dat prin răspunsul trimis la Washington un exemplu cu adevărat istoric.

Răspuns liniștit, sobru, dar străbătut de acel fior al demnității naționale care s'a dovedit la poporul finlandez atât de viu în toate împrejurările și mai ales în împrejurările vitrege.

„Marele popor american — spune guvernul finlandez în răspunsul său — de bună seamă, va fi de acord că un popor mic are și el dreptul să trăiască și să se apere".

Iată temeiul moral, indiscutabil al raportului de egalitate între popoare într'o lume civilizată și, nimeni mai mult ca poporul român, care în decursul veacurilor a fost și el obligat să facă față unor primejdii similare cu acelea la care a fost expus poporul finlandez, nu va putea aprecia mai bine profundul înțeles al răspunsului Finlandei.

Ce au cerut Statele Unite? Retragerea trupelor finlandeze înapoia frontierei din 1939 și încetarea imediată a operațiunilor ofensive contra Sovietelor. Și, au mai pretins Statele Unite, că operațiile Finlandei reprezintă o amenințare directă pentru ele, amenințând în același timp și relațiile amicale dintre cele două țări.

La această intervenție a președintelui Roosevelt, guvernul finlandez subliniază la începutul

(Continuare în pag. 2-a)

Consiliu de aprovizionare prezidat de d. mareșal Antonescu

COMUNICAT

Miercuri 12 Noembrie crt., s'a ținut un consiliu de aprovizionare sub președinția d-lui mareșal Ion Antonescu. Conducătorul Statului, la care au participat d-nii: profesor Mihai Antonescu, vice-președintele consiliului de miniștri; general N. Stoenescu, ministrul finanțelor și ministrul economiei naționale ad- interim; ing. C. Bușilă, ministrul lucrărilor publice și comunicațiilor; general Ioan Popescu, subsecretar de Stat la ministerul afacerilor interne; D. D. Negel, subsecretar de Stat la ministerul economiei naționale, pentru aprovizionare; general Rodrig Modreanu, primarul general al Capitalei; general C. Constantin, secretar general al ministerului înzestrării armatei; Grigorie Popescu, secretar general la subsecretariatul de Stat al aprovizionării; G. Minescu, directorul general al I. N. C. O. O. P-ului; general N. Bădescu, comisarul special al guvernului pentru aprovizionarea cu lemne; colonel T. Orezeanu, directorul general al căilor ferate și colonel C. Sireteanu, directorul intendenței.

1. D. D. D. Negel, subsecretar de Stat al aprovizionării, a făcut un raport asupra condițiunilor producției sfeclei și fabricației zahărului din noua recoltă.

D. mareșal Ion Antonescu a hotărât ca prețul sfeclei să fie fixat după ce vor fi definitivate, pe regiuni, toate cercetările relative la elementele acestui preț.

2. D. mareșal Ion Antonescu a arătat membrilor consiliului că, din cauza vremii nefavorabile, însămânțările de grâu din toamna aceasta au fost mai reduse decât anul trecut. De aceea, se va căuta să se raționalizeze consumul grâului la orașe, prin înlocuirea parțială a lui, la fabricarea pâinii, cu mălai și cartofi.

3. D. mareșaol Antonescu a dat dispoziții pentru asigurarea din vreme a stocurilor necesare de grâu de sămânță, orz de primăvară și semințe de legume, în vederea campaniei agricole de primăvară.

4. D. general N. Bădescu, comisarul special al guvernului pentru aprovizionarea cu lemne, a arătat că s'au adus până acum în Capitală 53.000 vagoane de lemne, rămânând ca, până la sfârșitul lui Martie, să mai fie aduse încă 57.000 vagoane pentru acoperirea necesarului, — cantitate deja angajată în județele de munte apropiate

D. Gr. Popescu, secretar general la subsecretariatul de Stat al aprovizionării, a făcut o amănunțită expunere asupra situației materialelor necesare și existente pentru fabricarea articolelor de încălțăminte și îmbrăcăminte trebuincioase populației dela țară și dela orașe. D-sa a arătat totdeodată măsurile luate de ministerul economiei naționale pentru acoperirea deficitelor.

D. mareșal Antonescu a dat îndrumările necesare pentruca, în afară de aceste măsuri, să se caute prin toate mijloacele, să se încurajeze cultura plantelor textile și industria casnică.

Pe un aerodrom din zona frontului: se împart ordine înaintea plecării în misiune (P.P.)

Alt cutremur inregistrat la București

Observatorul astronomic din București comunică:

In ziua de 12 Noembrie 1941, la 12 ore 7 min. 39 sec. s'a inregistrat, la Observatorul din București, un cutremur, al cărui epicentru se găsește la o depărtare de 1.300 km.

Cutremurul a fost inregistrat la București timp de o jumătate de oră și în regiunea epicentrală a fost destul de puternică.

LEIBNIZ ȘI INSEMNĂTATEA SA PENTRU LUME

de prof. dr. VAHLEM,
președintele Academiei Prusiene de Științe, Berlin

La 14 Noembrie anul acesta se împlinesc 225 de ani de la moartea marelui filosof și învățat german Gottfried Wilhelm Leibniz.

Se spune adesea că Leibniz era

filozof și poliistoric. Această apreciere nu este însă suficientă pentru acest mare gânditor. El era și filozof, lucru natural la un om a cărui soartă este „gândirea". El era și poliistoric, un multiștiutor, dar nu o enciclopedie pe două picioare, nu un rezervor de știință, ci un creator pe toate tărâmurile pe cari spiritul său neobosit le cuprindea, le pătrundea, le îmbogățea, dela teologie până la mine, pentru a numi numai două poluri ale acestui titan al gândirei. Insăși teologia, pe care el o considera filozofie, nu insemna pentru el o învățătură moartă, fixată odată pentru totdeauna, ci o știință care conținea probleme, la care căror soluțiuni îl atrăgeau.

In „Theodicee" tratează problema: De ce îngăduie Atotputernicul și Atotmiluitorul răul în lume?, o întrebare care a ocupat înainte și după Leibniz multe cugete luminate, și la care, spre exemplu Goethe răspunde în prologul din Faust. Pentru Leibniz însă, este întrebarea esențială a teologiei, în jurul căreia se grupează toate celelalte chestiuni, ca acelea de libertate, de necesitate și întâmplare, probleme asupra cărora ar vrea să atragă atențiunea teologilor. Dar ținta sa se întrezărește mai clar în prima parte a „Theodiceelor": „Tratat asupra concordanței și a înțelepciunei și a întrebuințării filozofiei în teologie". Aici se vede clar încercarea sa de a studia „à fond" fărâmițarea religioasă, de a o arăta rezolvabilă dacă te apropii de miezul discuției obiectiv, dacă membrii diferitelor secte renunță la propria lor castrare spirituală, întrebuințând în bine înțelepciunea lăsată lor de Dumnezeu și dacă uită superstiția. El dorea să acorde prin aceste încercări unității bisericești, care străbate ca problemă politicos organizatorie întreaga viață, un soclu științific.

Dar Leibniz considera, pe lângă desmembrarea bisericei și diferențele lingvistice ale poporului german ca păgubitoare și despărțitoare. Din dialecte se formează limbi și din triburi popoare, fapt care se poate constata dealungul timpurilor. Germanii să caute să îmbunătățească minunata lor limbă; în locul varietăților lingvistice ale triburilor să se formeze și să se întretină o limbă germană unică, chestiune care să revină „Societății sale de știință". Leibniz avea în fata ochilor opera lui Richelieu, care, cu o sută de ani înainte, a etatizat o societate particulară, dându-i sarcina pu-

(Continuare în pag. 2-a)